

III. Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

28-29 Kasım, 2019, Gaziantep

<http://www.ulk.ist/>

Konşimentoda Yer Alan Yetki Şartının [Türk Hukuku Bakımından] Müdahaleci Norm, Genel İşlem Koşulları ve Belirlilik Ölçütü Kapsamında Değerlendirilmesi

Özet

Mustafa Okan Yağcı
Dr. Öğr. Üyesi
Piri Reis Üniversitesi
moyagci@pirireis.edu.tr

2014 ve sonraki yıllara ait bazı kazaî içtihatlarda konşimentolarda önceden hazırlanmış, standart olarak yer alan ve yabancı bir devlet mahkemesini yetkili kılan yetki şartlarının geçerliliği tartışmalarına konu edilmiştir. Bu kararlarda özetle üç husus göze çarpmaktadır: (i) 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 20-25. maddelerinde düzenlenen genel işlem koşullarına ilişkin hükümlerin konşimentoda yer alan kayıtlara, 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun madde 6 uyarınca, "Türk hukukunun doğrudan uygulanan kuralları / müdahaleci norm" olarak uygulanıp uygulanamayacağı, (ii) bu durum eğer kabul edilirse, tarafları genellikle tacir olan böyle bir hukuki ilişkiye genel işlem koşullarına ilişkin (hüküm ve) yaptırımların uygulanıp uygulanamayacağı ve bu hususun yetki şartına teşmil edilip edilemeyeceği ve (iii) 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 17 ve 18. maddelerinde yer alan geçerlilik şartlarının, özellikle kazaî içtihatlarda belirtilen yetkili mahkemenin "belirli olması" ölçütünün, konşimentoda yer alan yetki şartları bakımından aranmasının gerekip gerekmediği. Çalışmada burada belirtilen üç soruya ilişkin hukuki görüşlerimiz ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler:

Yetki Şartı, Konşimento, Müdahaleci Norm, Genel İşlem Şartları, Geçerlilik Koşulları

